

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli ad Philippens. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

ri, quomodo qui dormiunt, securos se putant, quia periculum nullum sentiunt, ita nihil solliciti sumus, nihil timemus, nihil denique agimus pro salute nostra, cum reuera magna opus est nobis sollicitudine, ingenti paurore, quandoquidem quis amore odio dignus sit, prorsus nescimus. Conscientia tamen nostra inferno nos obnoxios (si iuste nobiscum ageretur iuxta demerita nostra) clamat. Quotus enim in nobis est nostrum, qui non semel viatus sponte succubuerit diabolo? Quotus qui nunquam peccauerit mortaliter? Quis baptismi gratiam innocentiamq; sibi à Christo coemptam habetens seruauit? Vereor profectò filij, ex adultis neminem, aut perpaucos esse huiusmodi. Si qui tamen sunt, gaudent super misericordia Domini, qua nisi eos custodisset, innocentes non essent, sed essent ut reliqui nos omnes, pabulum & elca gehennæ ignis. Et quomodo lati atque securi in tantis periculis merito non diceremur dormire?

Euigilate igitur filij, quoniam hora est iam nos de somno surgere. Haud Rom. 13.
quaquam diutius est nobis expectandum, sed hac hora cor, mens omnesq;
cum animi, tum corporis vires à peccato auertendæ, & ad Deum sunt con-
vertendæ. Hodie incipiamus nos corrigerem (cras enim an nobis vita super-
fit, incerti sumus) Hodie de somno euigilantes, ad Deum nos conuertamus,
atque Domini aduentu præparemus locum. Tertius est aduentus ad iudi-
cium. De iudicio hoc nouissimoq; die, quo extreum agetur iudicium, Christus Caiphæ respondit adiuranti: Videbitis filium hominis venientem in
nubibus cœli. Qui itaq; secundum aduentum gustauit, & perseverans usq; ad
mortem, de hoc mundo absque mortali peccato, siue in gratia Dei exiuit,
securus videbit Christi ultimum aduentum ad iudicium. Gaudete igitur filij
quicunque hic es in pressura, quicunque paupertate, afflictione, perse-
cutionibus, arumnisq; hic opprimimini, quia pressura ipsa, quam fertis,
vobis prænunciat, quoniam prope est redemptio vestra in Christo Iesu.

Tertius Ad-
uentus ad
iudicium
Matth. 26.

DOMINICA III. ADVENTVS DOMINICI, Epistola B. Pauli Apostoli, ad Philippenses IV.

Audete in Domino semper. Iterum dico, gaudete. Modestia
vestra nota sit omnibus hominibus, Dominus enim prope est. Ni-
hil sollicitis, sed in omni oratione & observatione, cum grata-
tiam actione, petitiones vestra innotescant apud Deum. Et pax
Dei, qua excuperat omnem sensum, custodiat corda vestra & in-
tel-
ligentias vestras, in Christo Iesu Domino nostro.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Oferuerunt Ecclesia, ut in his diebus aduentus Domini epistola semper
legatur, quæ memoriam aduentus habeat Dominicæ, vel in carnem,
vel ad iudicium. Quamobrem hodie quoque hac vtitur epistola, quæ
aduentum Domini vicinum, ac prope esse nobis significet. In hac autem e-
pitola crebreus nos admonet gaudere Apostolus, haud dubium, quod in
libertatem filiorum Dei vocati sumus. Siquidem cum non omne gaudium
sit iustorum, nec parum, quo quis exultet gaudio, referat, ne putemus in ho-

D 2 nori-

acob. 1.

noribus, in pompis, in voluptatibus, alijsve mundi vanitatibus gaudendum, omnibus his exclusis gaudium vnum nobis inculcat religiosum, dicens: *Gaudete in Domino semper.* Gaudete in beneficijs, in donis & miserationibus diuinis, gaudere in gratia adoptionis filiorum Dei, gaudete in omnibus bonis, quæ fecit vobis Deus vester, gaudete postremo in tribulationibus, etiam dum in varias tentationes incideritis. Néque enim sanctum hoc gaudium in luctu quoque deest homini pio, nec sancta compunctione impeditur in hoc gaudio. Gaudete igitur in Domino gaudio semper continuato, quo à vobis seculi excludatur tristitia, qua mortem operatur. Iterum quoque dico gaudete. Est enim alacritas spiritus certissimum signum inhabitantis gratia Dei, & præsentia Spiritus sancti. Ne tamen foris prodeat hoc gaudium immodestè, muteturq; in temporalè gaudium, vnde fiat possita vobis occasio tristitia, seruetur modus in omnibus, vt fitis foris quasi tristes, semper autem intus in Deo gaudentes. Qui enim in thesaurum inuenit magnum, non potest de inuenito non gaudere thesauro. Verum si prudens est, metuit inuenientum alijs manifestari ex gaudiiorum erupione, vnde eueniat, illum thesauro iterum priuari: gaudet quidem fecum, sed gaudium suum foris celat, ne amittat. Ita vobis quoque expedit spiritus alacritatem, & devotionis latitudinem modestè per externa gaudiiorum signa ostendere, ne erumpendo immoderatè gaudium amittatur. Hec autem vobis debet inesse modestia, non in hoc tamen, vt non excedatis in superflua effusione gaudij sed in omnibus etiam verbis, moribus, passionibus, & actionibus vestris alijs. *Nota sit modestia vestra omnibus hominibus,* vt omnes in vobis edificantur, sicut & bonus odor Christi in omni loco. Simile aliquid Petrus dicit: Conuerteretis vestram inter gentes habete bonam, vt in eo quod derescant de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes glorificant Deum in die visitationis. Et Christus: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificant Patrem vestrum, qui in celis est.* Si igitur in omnibus vestris moribus modestia. Dominus enim prope est vobis, & nunquam deseret vos, paratus dare vobis quacunque re indigueritis. Nihil igitur solliciti sitis, omnem solicitudinem vestram projectantes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis. Siue enim fueritis in tribulatione, iuxta est Dominus hu, qui tribulatio sustinet corda. Et in Psalmo de se ipso dicit: *Cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum & glorificabo eum.* Siue fueritis in egestate, modo primum querite regnum Dei & iustitiam eius, & omnia adiungentur vobis. Est enim quedam sollicitudo pro rebus temporalibus, qua auari pleni sunt, & adeò occupati, vt animam suam cum vita æterna, & negligant, & amittant, haec interdicitur. Est tamen alia sollicitudo spiritualis, que est diligencia animi pro virtutibus, pro gratia Dei sibi augenda, ad euadenda pericula superandasque tentationes. Quam sollicitudinem scriptura commendat, Michæa dicente: *Indicabo tibi hunc quid sit bonum, & quid Deus requirat a te, ut que facere iudicium, & diligere misericordiam, & hoc te ambulare cum Deo tuo.* Estote igitur sine mundi sollicitudine, sed ea quibuscumque indigeris ad Deum recurrentes, postulate. Semper itaque in omni aduersitate aut necessitate vestra, petitiones vestras innoverescant apud Deum, id est, huiusmodi sint quæ Deo innoverescant, hoc est, probatae sint, Deoq; acceptæ, quæ enim Deus non.

non probat, aut quæ auersatur, dicitur non nouissæ. Vestræ autem petitio-
nes innocentia in omni vestra oratione, obsecratione, & gratiarum a-
ctione, qua pro delictis præteritis veniam rogatis, aut vbi pro futuris Dei
donis obsecratis, aut vbi pro acceptis beneficijs gratias agitis. Et pax Dei
qua exuperat omnem sensum & intellectum humanum, custodiat corda
vestra, ut imperturbata inter quasunque etiam permaneant molestias, in
Christo Iesu Domino nostro.

*EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM DO-
minica III. Adueniū, Matthei XI.*

CVM audisset Ioannes in vinculis opera Christi, mittens
duos de discipulis suis, ait illi: Tu es qui venturus es, an
alium expectamus?

Verba hæc sunt Ioannis Baptiste per discipulos suos, quos ad Iesum mi-
ferat, interrogantis, an Iesus ipse foret, qui Christus diceretur, & quem lex
Messianam futurum prophetaret, qui foret expectatio gentium, & omnium
falsus ac redemptio. Interrogat igitur: Tu ne es, quem propheta nunciarunt,
Esaie 25: Gene. 49:
quem expectamus, Messias & Christus venturus, an alium post te adhuc (qui
is sit futurus) expectare habemus? Sunt qui (vt Hieronym. & Gregor.) hanc Hieronymo-
interrogationem Ioannis intelligunt de Christi descensu ad inferna; ut sic Gregor.
verborum sensus, questionis intentio, quod Ioannes præuidens suum fi-
nem adesse (sicut prædicabat: Me oportet minui, illum, hoc est Christum, Ioan. 4:6
vero oportet crescere) interrogare voluerit Christum, quid in lymbo vel-
let nunciari patribus, an per seipsum etiam foret ad illos descensurus, quo
modo iam in mundum venerat incarnatus. Verum aliquiliter exponunt,
quorum explanatio verior sonat, vt paulo post dicam.

Non obscurum est, quando, aut quare Ioannes in vincula sit captivitate-
tem coniectus. Vbi enim Herodem Antipam arguissat de illicitis nuptijs,
puta qui fratri sui adhuc viuentis Philippi, ablatam duxerat vxorem, & Matth. 14:
eos, qui se nefaria copulatione coniunxerant, separare tentabat, dicens:
Non licet tibi ò Herodes rex habere coniugem vxorem fratris tui. Ad He- Mate. 6:
rodiadis adulteræ suggestionem, quam (vt dixi) tunc sub nomine coniugis
in delitijs rex habebat, Ioannes in carcere coniectus est, oportuno tem-
pore, propterea quod veritatem dicens Ioannes iniuriam arguisset, ne-
candus. Quod non multo post euenit. Hic in carcere positus, cum videret
suos discipulos circa se errare, hoc est, eos putare se esse Christum, qui mun-
do promissus fuerat, cum Messia, id est, Christi precursor duxerat erat, an-
tequam ab hoc mundo per martyrium egredieretur, erui suos discipulos op-
tabat ab hoc errore, ut seposita simulatione pro suo magistro, in verum Dei
crederent Filium, verum Christum, verumque Messiam. Quamobrem mi-
lit duos ex discipulis suis, qui impensis forent creduli, ad Christum, per-
cunctari eos faciens, & qui Christo dicentes.

Tu es, qui venturus es, an alium expectamus?

Quærit fortasse continuo quis. Si id Ioannes voluit, ut discipuli agnoscen-

D 3 rent.